Zīmju valoda kā sociālās iekļaušanas instruments

Rīgas Raiņa vidusskola

Rīgas Raiņa vidusskolā kopā ar dzirdīgajiem skolēniem, vidējo izglītību iegūst jaunieši ar dzirdes traucējumiem.

Skolā ir uzkrāta ievērojama pieredze ne tikai nedzirdīgo jauniešu izglītošanā, bet arī viņu iesaistīšanā sabiedriskās dzīves norisēs gan skolā, gan plašākā sabiedrībā.

Rīgas Raiņa vidusskola kopš 2018.gada septembra ir vienīgā vispārizglītojošā izglītības iestāde Latvijā, kurā vidusskolēniem kā izvēles priekšmetu iespējams apgūt latviešu zīmju valodu. Atbilstoši normatīvajiem dokumentiem, izstrādāts mācību priekšmeta standarts /saskaņots VISC 01.06.2018., Nr.1-10/647/ un programma.

Projekta mērķis

Pilnveidot izpratni par cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem, zīmju valodu un nedzirdīgo kultūru, lai veicinātu nedzirdīgu cilvēku un viņu kultūras piederības atzīšanu un pieņemšanu, informējot sabiedrību, veicinot iecietību un kliedējot valdošos stereotipus.

Mācīšana un mācīšanās

Skolēni trīs mācību gados apgūst zīmju valodu, nedzirdīgo kultūru un dažādas komunikācijas formas.

Komunikāciju un atbalstu zīmju valodas apguvē palīdz nodrošināt skolas atbalsta personāls.

Apzinātu karjeras izvēli veicina skolas ilggadīgā sadarbība ar SIVA Koledžas surdotulku studiju programmu.

Noslēgumā tiks piedāvāta iespēja kārtot izvēles eksāmenu

Zīmju valodas lietojums mācību procesā

Pedagogi, savstarpēji sadarbojoties, izmanto visdažādākās mācību formas un metodes, piemērojot tās izglītojamo zināšanu līmenim, mācīšanās prasmēm un iespējām: CLIL elementus, veido integrētas mācību stundas, sniedz individuālu atbalstu

Zīmju valodas lietojums ārpusstundu aktivitātēs

Iesaistoties sarīkojumu vadīšanā, skolēni pilnveido ne tikai zīmju valodas prasmes, bet arī publiskās uzstāšanās prasmes.

Kopīgi darbojoties, veidojas sapratne vienam par otru, tiek nojauktas komunikācijas robežas.

Zīmju valodas lietojums interešu izglītībā

Interešu izglītības nodarbībās ar zīmju valodas starpniecību skolēni veido koncertprogrammas un teātra izrādes, kurās skatuves valodu papildina neverbālā saskarsme.

Interešu izglītība

Integratīvā grupa ALIAS

- Integratīvā festivāla «Nāc līdzās!» laureāti un vokālās mūzikas konkursa «Balsis» laureāti
- Rīgas pilsētas interešu izglītības Nominācijas laureāti sadaļās «Darbs ar jaunatni» un «Teātra māksla»
- Dalība iekļaujošās izglītības konferencēs un pasākumos 2008.g. Maskavā, 2016.g. Londonā un 2010.g. , 2017.g. Rīgā
- Vispārējo Dziesmu un deju svētku 2008.gadā un skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku 2010. un 2015.gadā dalībnieki
- Amatierteātru festivāla Rīga spēlē teātri laureāti, galvenās balvas Lielais Toms ieguvēji 2013.gadā
- koncerti Vašingtonā Latvijas valsts simtgades Publiskās diplomātijas programmā 2018

Pašiniciatīvas projekti

- Integratīvie projekti, kuros iesaistās ne tikai Raiņa vakarskolas skolēni, pedagogi un absolventi, bet arī sadarbības partneri no citām izglītības iestādēm un Latvijā populāri mākslinieki
- Skatuves runas konkurss jauniešiem ar dzirdes traucējumiem
- Labdarības koncerti SAC Mežciems un Anglikāņu senioru draudzē
- Integratīvas nometnes

Citas zīmju valodas lietojuma iespējas

- Zīmju valodā svarīga loma ir arī tās emocionālajam aspektam – neverbālajai komunikācijai. Bēgļu un patvēruma meklētāju izglītošanā, situācijās, kad nav iespējams izmantot starpniekvalodu, komunikācija nereti iespējama dabiskajā zīmju valodā.
- Zīmju valoda kā saziņas veids var tikt lietota arī ģimenēs, kurās aug bērni ar autismu, Dauna sindromu vai citu saslimšanu.

Projekta plānotie rezultāti

- Veicināta jauniešu garīgā izaugsme, attīstīta izglītojamo zīmju valodas pratība, pilnveidotas komunikācijas, saskarsmes un sadarbības prasmes
- Stimulēta mērķtiecīga karjeras izvēle, tādējādi mazinot surdotulku deficītu.
- Izglītības process skolā tuvināts iekļaujošās izglītības kritērijiem: pilnveidota izpratne par atšķirīgo, uzlabota komunikācija un veicināta iekļaujošas vides veidošanās.
- Paplašināta integrācijas jēdziena izpratne un popularizēta iekļaujošās izglītības ideja.

Nākotnē projektā iesaistītie jaunieši veicinās komunikāciju un uzlabos informācijas pieejamību cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem, būs darba devēji, kas piedāvās darba vietas cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, toleranti vecāki, kas atbalstīs savu bērnu izglītošanos un komunikāciju ar “citādajiem” vienaudžiem visplašākajā nozīmē.

Vairāk informācijas:

www.rskola.lv

https://www.youtube.com/watch?v=1mBO84rE6gU&t=2040s

https://www.youtube.com/watch?v=gq1FMcrrNsI